

(ד' ט"ז ע"א) מְסֻטְרָא דְשָׁמְאָלָא, וְאִתְדַבֵּק בִּימִינָא, בְּגִין לְנַצְחָא עֲמִין, וְלִתְבָרָא חִילִיהוּן. דְּאִי לֹא אִתְדַבֵּק בִּימִינָא, לֹא יִתְבַר חִילִיהוּן. וְאִי תִימָא אֲמַאי בִּימִינָא. וְהָא שְׁמַאֲלָא אִתְעַר דִּינִין בְּעֵלְמָא. אֲלֵא רֻזָּא דָּא, בְּשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִן לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, לֹא דִן לְהוּ אֲלֵא מְסֻטְרָא דְשָׁמְאָלָא, בְּגִין דִּיהָא דְחִי לֹון בְּשָׁמְאָלָא, וּמְקָרַב בִּימִינָא. אֲבָל לְשַׁעַר עֲמִין, דְּחִי לֹון בִּימִינָא, וּמְקָרַב לֹון בְּשָׁמְאָלָא. וְסִימְנִיהָ גַר צֶדֶק, דְּחִי לֹון בִּימִינָא, כְּמָה דְכַתִּיב, (שמות ט"ו) יְמִינָהּ ה' נֹאדְרִי בְּפִתְחֵי יְמִינָהּ ה' תִּרְעֵץ אוֹיֵב. מְקָרַב לֹון בְּשָׁמְאָלָא כְּמָה דְאֲמַרְן.

בְּגִינֵי כַּהֲ, יְהוּדָה דְאִיהוּ מְסֻטְרָא שְׁמַאֲלָא, אִתְדַבֵּק בִּימִינָא, וּמְטַלְנֵי לִימִינָא. וְאֵינֻן דְעַמִּיּה אִתְחַבְּרוּ כְּלָהוּ לִימִינָא. וְשִׁשְׁכָר דְלַעֲי בְּאוֹרֵייתָא, דְּאִיהִי יְמִינָא, דְכַתִּיב, (דברים ל"ג) מִימִינוֹ אֵישׁ דַּת לָמוֹ. וְבוֹלוֹן דְאִיהוּ תְמִיד אוֹרֵייתָא יְמִינָא, כְּמָה דְאִתְאֲמַר שׁוֹךְ הַיְמִין. וְעַל דָּא יְהוּדָה אִתְקַשֵּׁר מְסֻטְרָא דָּא וְדָא. צְפוֹן בְּמִימִין, שְׁמַאֲלָא בִּימִינָא.

רְאוּבֵן דְחֻטָּא לְגַבֵּי אַבּוּי, שְׁרָא בִּימִינָא, וְאִתְקַשֵּׁר בְּשָׁמְאָלָא, וְאִתְדַבֵּק בִּיהָ. וְעַל דָּא, אֵינֻן דְאִשְׁתַּכְּחוּ עַמִּיּה, אֵינֻן שְׁמַאֲלָא. שְׁמַעוֹן דְאִיהוּ שְׁמַאֲלָא מְסֻטְרָא דְשׁוֹר, דְכַתִּיב, (יחזקאל א') וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְׁמַאֲלָא. גַּר שׁוֹקָא שְׁמַאֲלָא, כְּתִיב (בראשית מ"ט) גַּר גְּדוּד יִגְדְּלוּ וְהוּא יִגְדֵל עִקְבֵי. הַכָּא, אִתְדַבֵּק דְרוּם בְּאִשְׁתָּא, יְמִינָא בְּשָׁמְאָלָא.

וְעַל דָּא הָא דְאֲמַרְן וְהַשְׁבוּתָּ אֵל לְבָבְךָ, לְאִכְלֵלָא לֹון כְּחָדָא, שְׁמַאֲלָא בִּימִינָא. כְּדִין תִּדַע (דברים ד') כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים. אֲמַר רַבִּי אֲבָא וְדָאִי הָכִי הוּא, וְהַשְׁתָּא יְדִיעָא, הוּא אֲהֲרֹן וּמִשָּׁה, הוּא מִשָּׁה וְאֲהֲרֹן, רוּחָא בְּמִינָא, וּמִינָא בְּרוּחָא, לְמַהוּי חַד. וְעַל דָּא כְּתִיב הוּא.

רַבִּי אֲבָא פִּתַח וְאָמַר, (דברים ו') וְאִתְחַבַּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ. כְּהָא גְּוֹנָא הַכָּא אִתְרַמִּין יְחוּדָא קְדִישָׁא, וְאִתְחַבַּתְּ הוּא לְבַר נֶשׁ, לְיַחְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת, בְּרַחֲמֵי עֲלָאָה. בְּכָל לְבָבְךָ: דָּא יְמִינָא וְשְׁמַאֲלָא (נ"א קְדִישָׁא) דְאֲקָרִי יְצֵר טוֹב וְיְצֵר רָע. וּבְכָל נַפְשְׁךָ: דָּא נַפְשׁ דְדוּד, דְאִתְחַבַּת בִּינִיּהוּ. וּבְכָל מְאֹדְךָ לְאִכְלֵלָא לֹון לְעֵילָא בְּאֲתַר דְלִית בִּיהָ שְׁעוּרָא. הַכָּא הוּא יְחוּדָא שְׁלִים לְמַרְחַם לִיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָקָא יְאוּת.

תוֹ, וּבְכָל מְאֹדְךָ: דָּא יְעַקֵּב, דְאִיהוּ אֲחִיד לְכָל סְטָרִין, וְכָלָא הוּא יְחוּדָא שְׁלִים כְּדָקָא יְאוּת, בְּגִינֵי כַּהֲ, הוּא אֲהֲרֹן וּמִשָּׁה הוּא מִשָּׁה וְאֲהֲרֹן, כְּלָא הוּא חַד כְּלָא פְרוּדָא.

כִּי יְדַבֵּר אֲלֵיכֶם פְּרַעְיָה לֵאמֹר. (שמות ד') רַבִּי יְהוּדָה פִּתַח וְאָמַר, (תהלים קי"ט) מָה אֶהְבֵּתִי תוֹרַתְךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי. וּבְכַתִּיב, (תהלים קי"ט) חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה. תָּא חֲזוּ, דוּד אִיהוּ מְלַבָּא דִּישְׂרָאֵל, וְאֲצִטְרִיךְ לְמִדָּן עֲמָא, לְדַבְרָא לֹון לְיִשְׂרָאֵל, כְּרַעֲיָא דְמַדְבַּר עֲאִינִיהָ דְלָא יִסְטוֹן מְאוּרְתָא דְקִשׁוּט. הָא בְּלִילָה כְּתִיב, חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה. וְאִיהוּ אִתְעַסֵּק בְּאוֹרֵייתָא וּבְתוּשְׁבָחוֹ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַד דְאִתִּי צְפָרָא.

וְאִיהוּ אִתְעַר צְפָרָא, כְּמָה דְכַתִּיב, (תהלים נ"ז) עוֹרָה כְּבוֹדִי עוֹרָה הַנִּבֵּל וּכְנֹר אֲעִירָה שְׁחָר. כַּד אִתִּי יְמָמָא, אֲמַר הָאִי קָרָא, מָה אֶהְבֵּתִי תוֹרַתְךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי. מָאִי כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי. אֲלֵא,

מִפֶּאֱן אֲוִלִּיפְנָא, דְּכָל מָאן דִּישְׁתַּדַּל בְּאֲוִרֵיתָא, לְאַשְׁלָמָא דִּינָא עַל בְּרִייה, כְּאִילוּ קַיִים אֲוִרֵיתָא
כִּלְא. בְּגִין קָדָה, כָּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחְתִּי.

תָּא חֲזִי, בְּיוֹמָא אֲשֶׁתַּדַּל בְּאֲוִרֵיתָא, לְאַשְׁלָמָא דִּינִין. בְּלִילִיא, אֲשֶׁתַּדַּל בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבָחוּ, עַד
דְּאֵתִי יִמְמָא. מָאִי טַעְמָא. כָּל יוֹמָא אֲתַעְסַק לְאַשְׁלָמָא דִּינִין, בְּגִין לְאַכְלָלָא שְׂמַאלָא בִּימִינָא.
בְּלִילִיא, בְּגִין לְאַכְלָלָא דְרָגָא דְלִילִיא בִּימְמָא.

וְתָא חֲזִי, בְּיוֹמֵי דְדוּד מְלָכָא, הָוָה מְקַרְבַּ כָּל אֵינּוֹן (תהלים ק"ד) חִיתוּ שְׂדֵי, לְגַבֵּי יִמָּא. בִּינּוֹן דְּאֵתָא
שְׁלֵמָה, נִפְקַ יִמָּא וְאֲתַמְלִי, וְאַשְׁקִי לְהוּ. הִי מַנְיִיהוּ אֲתַשְׁקִינִין בְּקַדְמִיתָא. הָא אֲוִקְמוּדָה. אֵלִין תַּנְיִנְיָא
רַבְרַבִּין עֲלָאִין, דְּכַתִּיב בְּהוּ, (בראשית א') וּמְלָאוּ אֶת הַמַּיִם בַּיַּמִּים.

אָמַר רַבִּי (דף כ"ז ע"ב) אֲלַעְזָר, בְּסַטְרָא יִמִּינָא עֲלָאָה, נִפְקִין תְּלִיסָר מְבוּעֵין עֲלָאִין, נְהָרִין עֲמִיקִין,
אֵלִין סְלִקִין, וְאֵלִין נְחִתִין, עֲיִיל כָּל חַד בְּחַבְרִיה. חַד אֲפִיק רִישִׁיה, וְאַעִיל לִיה בְּתַרִין גּוּפִין, חַד
גּוּפָא דְנִתְרָא נְטִיל מִימִין לְעִילָא, אֲפִרִישׁ לְתַתָּא אֶלְפָּה יְאוּרִין, נִפְקִין לְאַרְבַּע סַטְרִין.

מֵאֵינוֹן נְהָרִין מְבוּעֵין תְּלִיסָר, מִתְפָּרְשֵׁן תְּלִיסָר יְאוּרִין, עֲאֵלִין וְנְטִילֵי מֵיָא, אַרְבַּע מָאָה וְתַשְׁעִין
וְתַשְׁעָה יְאוּרִין וּפְלָגָא, מְסַטְרָא דָּא. וְאַרְבַּע מָאָה וְתַשְׁעִין וְתַשְׁעָה יְאוּרִין וּפְלָגָא, מְסַטְרָא דָּא
בְּשְׂמַאלָא. אֲשֶׁתַּתָּר פְּלָגָא מִפֶּאֱן, וּפְלָגָא מִפֶּאֱן, וְאֲתַעְבִּיד חַד. דָּא אֲעִיל בֵּין אֵינוֹן יְאוּרִין, וְאֲתַעְבִּיד
חֲוִיא.

רִישָׁא: סוּמְקָא כּוֹרְדָּא. קְשָׁקְשׁוּי: תְּקִיפִין כְּפַרְזֵלָא. גְּדַפּוּי: גְּדַפּוּי שְׁטָאן וְאֲתַפְרָשֵׁן לְכָל אֵינוֹן
יְאוּרִין. כַּד סְלִיק זְנַבִּיה, (נ"א לְגַבִּיה). מְחִי וּבְטִישׁ לְשַׁאֵר נוּגִין, לִית מָאן דִּיקוּם קַמִּיה.

פּוּמִיה: מְלַהֲטָא אֲשָׁא. כַּד נְטִיל בְּכָל אֵינוֹן יְאוּרִין, מְזַדְעָעֵן שְׂאֵר תַּנְיִנְיָא, וְעַרְקִין וְעֲאֵלִין בִּימָּא.
חַד לְשַׁבְעִין שְׁנֵין רַבִּיץ לְסַטְרָא דָּא. וְחַד לְשַׁבְעִין שְׁנֵין רַבִּיץ לְסַטְרָא דָּא. אֶלְפָּה יְאוּרִין חֲסַר חַד
אֲתַמְלִינִין מַנְיִה. דָּא תַּנְיָא, רַבִּיץ בֵּין אֵינוֹן יְאוּרִין.

כַּד נְטִיל נִפְקַ חַד פְּסוּתָא דְאֲשָׁא בְּקַלִּיפִין, כְּלָהוּ קַיִמִין וְעַפִּין בּוּזְעָפוּי, (נ"א וְקַפִּין בְּעַנְפוּי) מִתְעַרְבִין
אֵינוֹן יְאוּרִין לְעִין (נ"א חֲעִין) תְּכִלָּא אֲוִבְמָא. וְגַלְגָּלִין נְטִלִין לְאַרְבַּע סַטְרֵי דְעֵלְמָא. זְקִיף זְנַבִּיה, מְחִי
לְעִילָא, מְחִי לְתַתָּא, כְּלָא עַרְקִין מְקַמִּיה.

עַד דְּלְסַטְרַ צַפּוֹן, קָם חַד שְׁלַהֲוָבָא דְאֲשָׁא, וְכַרוּזָא קַרִי, אֲזַדְקַפוּ סְבִתִין אֲתַבְדְּרוּ לְאַרְבַּע זְוִיִין,
הָא אֲתַעַר מָאן דְשׁוּי קְדָלָא, עַל אֲנַפּוּי דְתַנְיָא, כְּמָה דְאֲתַמַּר, (יחזקאל כ"ט) וְנִתְתִי חַחִים בְּלַחְיָיָהּ
וְגו'. כַּדִּין כְּלָהוּ אֲתַבְדְּרוּ. וְנִקְטִין לִיה לְתַנְיָא, וְנִקְבִי אֲנַפּוּי בְּסַטְרַ עֲלֵעוּי, וְעֲאֵלִין לִיה לְנוֹקְפָא
דְתַתְּוּמָא רַבָּא, עַד דְאֲתַבַּר חִילִיָה, כַּדִּין אֲתַבְדְּרוּ לִיה לְנַהֲרוּי. (נ"א לְנַהֲרוּי).

חַד לְשַׁבְעִין שְׁנֵין עַבְדִּין לִיה כַּדִּין, בְּגִין דְלָא יִשְׁטַטְשׁ אֲתַרִין דְרַקִיעִין וְסַמְכִיָהוּ. וְעֲלִיָהוּ כִלְא
אוּדוֹן, וּמְבַרְכָאן וְאַמְרִין, (תהלים צ"ה) בּוֹאֵי נִשְׁתַּחֲוִה וְנִכְרַעָה נִבְרָכָה לְפָנֵי ה' עוֹשֵׁנוּ.

תְּנִינִיא עָאֲלִין (ס"א עלאין) לְעִילָא קַיִמִין אִינוּן דְּמִתְבְּרָכָאן, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (בראשית א') וַיְבָרֶךְ אוֹתָם
אֱלֹהִים. אֲלִין שְׁלֻטִין עַל כָּל שְׂאֵר נִוְנִין, דְּכְתִיב וּמְלָאוּ אֶת הַמַּיִם בַּיַּמִּים. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים ק"ד)
מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה' כָּל־ם בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ.

תוספתא

אֲשְׁכּוּל הַכּוּפָר הוֹדִי לִי. (שיר השירים א') אֲשְׁכּוּל: דָּא אִימָא עֲלָאָה. מָה אֲשְׁכּוּל מִתְקַשְׁט בְּכַמְהָ עָלִין
בְּכַמְהָ זְמוּרוֹת לְיִשְׂרָאֵל דְּאֲכָלִין לִיהָ, הִכִּי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, מִתְקַשְׁטָת בְּכַמְהָ קִשׁוּטִין דְּשִׁמְנָה
כְּלָיִם, מִכְּמָה קָרְבָּנִין, מִכְּמָה מִינֵי תְּכֵשִׁיטִין דְּכַפָּרָה לְבִנְיָא, וְאִיהִי קָמַת בְּהוּן קָמִי מְלָכָא, וּמִיָּד
(בראשית ט') וַרְאִיתִיהָ לְזָכּוֹר בְּרִית עוֹלָם. וַיהִיבַת (ס"א לון שְׂאֵלְתִין דְּלִהוּן) לֶן שְׂאֵלְתִין דִּילָהָ, בְּאֲלִין
בְּרָכָאן דִּתְקִינּוּ רַבָּנָן בְּצִלוֹתָא, לְמִשְׁאֵל קָמִי מְלָכָא.

בְּהוּא זְמָנָא, כָּל דִּינִין דְּשְׂכִינְתָא תַּתָּאָה, דְּאִיהִי הוּהוּ"י אֲדָנִי, מִתְהַפְּכֵן לְרַחֲמֵי, כְּגוּוֹנָא דָּא
יְהוּ"ה, לְקַיִים (ישעיה א') אִם יִהְיוּ חַטָּאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשָׁלֹשׁ יָלְבִינּוּ, יְהוּ"ה. אִם יִאֲדִימוּ כְּתוֹלָעַ. הוּהוּ"י.
כְּצִמְרֵי יְהוּ"ה, יְהוּ"ה. בְּכָל דִּינִין דָּא (נ"א כָּל דִּינִין דְּדָא) מִתְלַבְּנִין מִשְׂכִּינְתָא עֲלָאָה.

וְאִיהִי שְׂכִינְתָא הוּהוּ"י, (בראשית ג') לְהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשִׁמּוֹר אֶת הַרְדֵּי עֵץ הַחַיִּים. וְאוּקְמוּהָ
רַבָּנָן, דְּמִתְהַפְּכָא זְמָנִין רַחֲמֵי, זְמָנִין דִּינָא. פְּעָמִים אֲנָשִׁים, פְּעָמִים נָשִׁים. זְמָנִין דִּינָא, כְּגוּוֹנָא דָּא
הוּהוּ"י. זְמָנִין רַחֲמֵי, כְּגוּוֹנָא דָּא יְהוּ"ה. דְּהָא אִיהוּ מִסְטָרָא דְּאִילָנָא דְּחַיִּי, כָּל דִּינִין מִתְהַפְּכִין
לְרַחֲמֵי. וּמִסְטָרָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, כָּל רַחֲמֵי מִתְהַפְּכֵן לְדִינָא, לְמִידָן בְּהוּן לְאִינוּן דְּעַבְרֵי עַל
פְּתִיגְמֵי אוּרִיָּתָא.

וְעֵץ דָּא בְּעֲלָמָא דְּאֵתִי, דְּאִיהוּ בִּינְהָ, כָּל שְׂמָהוּן דִּינָא מִתְהַפְּכִין בְּהָ (לְדִינָא) רַחֲמֵי, וּבְגִין דָּא
אוּקְמוּהָ רַבָּנָן, לֹא כְּהָעוֹלָם הַזֶּה הָעוֹלָם הַבָּא. וּבְגִין דָּא, בִּינְהָ, אִיהִי לְהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת,
דְּמִתְהַפְּכַת מִדִּינָא לְרַחֲמֵי לְצַדִּיקִים, לְמִיָּהב לֶן אֲנָרָא בְּעֲלָמָא דְּאֵתִי. מְלָכוּת, לְהַט הַחֶרֶב
הַמִּתְהַפֶּכֶת, מִרַחֲמֵי לְדִינָא, לְמִידָן בְּהָ לְרִשְׁעִיָּא

